

Raadsplein besluitvormend

Datum 17 juli 2017

onderwerp Climate Campus en Global Centre of Excellence on Climate
Adaptation
portefeuillehouder Ed Anker
informant Janssen, Geert (2092)
medeopstellers
afdeling Advisering Concernstaf
bijlagen Voorstel: Beslisnota Climate Campus en Global Centre of Excellence
on Climate Adaptation
Bijlage: Bijlage 1 - Intentieovereenkomst Climate Campus

Voorgesteld besluit raad

Kennis te nemen van de intentieverklaring Climate Campus en de inzet om het Global Centre of Excellence on Climate Adaptation (GCECA) zich in Zwolle te laten vestigen;
2 Voor de inzet maximaal € 100.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken vanuit de post Klimaatadaptatie en bijdragen van de provincie Overijssel (€ 33.000) en het waterschap Drents-Overijsselse Delta (€ 33.000);

Beslisnota voor de raad

Datum 3 juli 2017

Openbaar

Onderwerp Climate Campus en Global Centre of Excellence on Climate Adaptation
Versienummer 2.0

Portefeuillehouder Ed Anker
Informant Renate Postma / Geert Janssen
Afdeling OWA / CSADV
Telefoon 038 - 4983317 / 038 - 498 2092
Email R.Postma-van.de.Pol@zwolle.nl / G.Janssen@zwolle.nl

Bijlagen Intentieovereenkomst Climate Campus

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

- 1 Kennis te nemen van de intentieverklaring Climate Campus en de inzet om het Global Centre of Excellence on Climate Adaptation (GCECA) zich in Zwolle te laten vestigen;
- 2 Voor de inzet maximaal € 100.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken vanuit de post Klimaatadaptatie en bijdragen van de provincie Overijssel (€ 33.000) en het waterschap Drents-Overijsselse Delta (€ 33.000);

Datum 3 juli 2017

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

De Perspectiefnota 2018-2021 heeft als leidraad 'Werken aan het Zwolle van morgen'. Het college wil de groei van de stad gebruiken om de kwaliteit van de stad te vergroten. Een sprong in stedelijkheid maken met behoud van de bijzondere eigenschappen van Zwolle. Daarvoor investeert het college in strategische thema's die van belang zijn voor het Zwolle van morgen. Vier thema's hiervan zijn de topwerklocaties (in combinatie met Human Capital), Klimaatadaptatie, Energietransitie en Circulaire Economie. Topwerklocaties zijn hoogwaardige technologische broedplaatsen met een scherp innovatief profiel en grote aantrekkingskracht en uitstraling. De topwerklocaties zijn de thuisbasis van gerenommeerde innovatieve en internationale bedrijven en veelbelovende start-ups.

Het Polymer Science Park (PSP) en het Health Innovation Park (HIP) zijn reeds gerealiseerd en vragen om een doorontwikkeling. Een nieuwe topwerklocatie is de topwerklocatie voor Klimaat & Energie. Hierin komen de thema's topwerklocaties, klimaatadaptatie, energietransitie en circulaire economie samen. Samen met Enexis wordt gewerkt aan het realiseren van deze topwerklocatie. Met Enexis is afgesproken dat voorlopig parallel een klimaatcampus (klimaatadaptatie) en een energiecampus (Enexis) wordt opgezet. Dit is een verandering ten opzichte van de PPN en de voorjaarsbrief. Deze keuze is gemaakt vanwege het verschil in snelheden van ontwikkeling. Mogelijk worden beide ontwikkelingen in een later stadium samengevoegd. In het voorliggende voorstel wordt de aanzet gegeven tot de realisatie van de Climate Campus door middel van het ondertekenen van de intentieverklaring Climate Campus.

In navolging van het succes van de Climate Campus is een logische stap dat we ook werken aan een bidbook voor het vestigen van het internationale Global Centre of Excellence on Climate Adaptation (GCECA) in Zwolle. Het GCECA is een instituut dat zich zal richten op het versnellen en het opschalen van klimaatadaptatie wereldwijd en is een initiatief van de VN (UNEP), Nederland (ministerie van I&M), Japan en een groot aantal NGO's en andere internationale organisaties. Omdat Zwolle op het gebied van klimaatadaptatie wil excelleren en het verschil maken is het GCECA een uitgelezen kans om hier verder stappen in te zetten. Het versterkt de internationale positie van Zwolle, brengt innovaties en nieuwe bedrijvigheid naar de stad en het is een aanjager voor het start-upklimaat in de stad. Waar in Brabant 'Brainport', in Gelderland 'Food valley', in Leeuwarden 'Water Campus' en in Rotterdam 'Mainport' is ontstaan, ontwikkelen we in Zwolle een 'Climate Campus'. Het GCECA is ook een vliegwiel om onze eigen strategische opgave te realiseren: versnellen in de stad en met de stad/regio en daarnaast de economische kansen verzilveren. Het belang voor het GCECA om zich in Zwolle te vestigen is gelegen in de mogelijkheid om Zwolle en de IJsselvechtdelta te gebruiken als demonstratiedelta. In deze regio kun je oplossingen voor de vele opgaven rondom klimaatadaptatie direct in praktijk uittesten en demonstreren.

Beoogd effect

Door het tekenen van de intentieovereenkomst voor de Climate Campus is de eerste stap gezet voor het ontwikkelen van de topwerklocatie Climate Campus. Daarnaast wordt ingezet op het vestigen van het GCECA in Zwolle

Datum 3 juli 2017

Argumenten

1.1. Het opzetten van de Climate Campus past in de ontwikkeling van samenwerking in deze regio

Door klimaatveranderingen stijgt de zeespiegel en krijgen we extremer weer met plensbuien en hittegolven. Zwolle en haar regio is door haar ligging in de delta kwetsbaar voor klimaatveranderingen, want het water komt hier van 5 kanten (IJsselmeer, rivieren, Sallandse weteningen, ondergrond, plensbuien). De traditionele, grootschalige aanpak van “dijken bouwen en pompen” alléén biedt op termijn niet voldoende bescherming. We moeten breder kijken dan dijken bouwen en pompen alleen. Behalve dat we de kans op een overstroming zo klein mogelijk maken, richten we de stad en haar omgeving slim in zodat we ook plensbuien kunnen opvangen, gevolgen van een overstroming kunnen beperken, hittestress tegengaan, enzovoorts. Dat doen we met vele kleinschaliger maatregelen in en om de stad: de nieuwe deltawerken. Dat vraagt om een nieuwe manier van kijken, denken en doen. In de IJssel-Vechtdelta demonstreren we die nieuwe manier van kijken, denken en doen. Je ziet hier innovatie op allerlei schaalniveaus: van balgstuw en het gebruik maken van geluidswallen en natuurlijke hoogtes als extra waterkering tot het benutten van grondwater als rivier. Van fysieke innovatie tot sociale innovatie. Dat komt voort uit onze cultuur van samenwerking en onze praktische inslag: wie het slim doet, doet het samen. Dat doen we één op één, maar ook in diverse verbanden: IJssel-Vechtdelta, Klimaat Actieve Stad, City Deal Klimaatadaptatie en Living Lab Overijssel. De Climate Campus is een logische vervolgstap hierop.

1.2. De Climate Campus verzilvert de (economische) kansen van klimaatadaptatie

Het hoofddoel van de Climate Campus is het versterken van de innovatie- en implementatiekracht in de IJssel-Vechtdelta, zodanig dat de IJssel-Vechtdelta excelleert in klimaatbestendige ontwikkeling, een (inter)nationaal partner is voor klimaatbestendige ontwikkeling van delta's en de economische waarde van deze positie verzilvert.

Dit betekent dat de Climate Campus:

- Innovaties, start-ups en andere bedrijvigheid genereert, stageplaatsen en werkgelegenheid tot stand brengt, nieuwe producten en diensten oplevert, opleidingsprogramma's en implementatiekracht op het gebied van klimaatadaptatie ontwikkelt;
- zich primair richt op klimaatadaptatie en vandaaruit slimme cross-overs legt naar andere thema's zoals energietransitie, agri/food, data, circulaire economie, natuur en groen, transport/infra en governance;
- de regionale innovatie- en implementatiekracht versterkt van de IJssel-Vechtdelta en deze verbindt met internationale netwerken, kennisuitwisseling en bedrijvigheid.

Met het opzetten van de Climate Campus wordt gebouwd aan een krachtig innovatienetwerk met een gezamenlijke kennis- en innovatieagenda en de IJssel-Vechtdelta als proeftuin. Het wordt een fysieke plek als centrum van de samenwerking met de demonstratiedelta als setting en blinkt uit in implementatie door het toepassen van (nieuwe) kennis en technieken en een effectieve samenwerking van overheid, inwoners, bedrijven en instellingen. De Climate Campus trekt (jong) talent, start-ups en bedrijvigheid aan en werft fondsen en investeerders. Door een goede branding van de Climate Campus, waaronder een gezamenlijk propositie en een (beeld)merk ontstaat een (inter)nationale profilering.

Datum 3 juli 2017

1.3. Bij de intentieverklaring zijn de vier O's¹ betrokken

Het ontwikkelen van de campus kan niet zonder betrokkenheid van alle partijen uit het werkveld. Dit betekent dat niet alleen overheidspartijen (provincie, waterschap), maar ook bedrijfsleven (adviesbureaus, maakindustrie, ontwikkelaars), onderwijs (beroepsonderwijs, hoger onderwijs, universiteiten) en onderzoeksinstituten (meteorologisch instituut, data-onderzoek) mee willen doen aan de ontwikkeling van de campus. Zou ontstaan een sterk aan elkaar verbonden netwerk, dat met elkaar werkt aan nieuwe, innovatieve oplossingen voor klimaatopgaven.

1.4. De Climate Campus past in de strategische opgaven die het college heeft vastgesteld

Voor Zwolle is Klimaatadaptatie één van de zes strategische opgaven voor de komende jaren. Van alle thema's die betrekking hebben op klimaatadaptatie (delta, wateroverlast, droogte/hitte, historische binnenstad enz.) heeft Zwolle slechts één thema niet direct 'in huis', namelijk zeevering (duinen). Indirect heeft Zwolle via het IJsselmeer zelfs ook nog verbinding met de zee. Gelet op de ligging zullen we permanent oog moeten hebben voor klimaatadaptatie. Dat besef leeft in Zwolle. Niet voor niets zijn wij koploper op klimaatadaptatie. Zoals in de PPN al staat: die koploperspositie willen we de komende jaren vasthouden en (economisch) verzilveren, onder andere via de klimaatcampus. De ontwikkeling van de Climate Campus geeft versnelling en versterking van de strategische opgave Klimaatadaptatie. Het draagt bij aan de ambitie van Zwolle om in 2050 klimaatbestendig ingericht te zijn.

Met de Climate Campus wordt ook invulling gegeven aan de ontwikkeling van één van de topwerklocaties (naast PSP en HIP), één van de andere strategische opgaven. De ontwikkeling van de Climate Campus loopt op dit moment nog parallel aan de ontwikkeling van de Enexis-campus.

2.1. Het GCECA versterkt de strategische agenda en de ontwikkeling van de Climate Campus

Het GCECA zal de koploperspositie van Zwolle op het gebied van klimaatadaptatie verder onderstrepen en versterken. Het GCECA vergroot het (internationale) netwerk, de kennis en de innovatiekracht van Zwolle. Daarmee wordt de uitvoering van de strategische agenda en de ontwikkeling van de Climate Campus versnelt.

2.2. Het GCECA versterkt de economische ontwikkeling van Zwolle

Met het aantrekken van een internationaal instituut als het GCECA verwerven we een mondiale autoriteitspositie. Dit versterkt de internationale profilering van de Regio Zwolle als geheel. Dit profiel van internationale klimaatstad waar innovatie en kennis tot ontwikkeling komt, is aantrekkelijk voor hoogopgeleiden en klimaat gerelateerde bedrijven. Dit imago is belangrijk voor een stad als Zwolle. Deze aantrekkelijkheid wordt verder versterkt doordat rondom het GCECA een campusontwikkeling kan ontstaan. Het GCECA kan daar een versnelling aan geven. Het zorgt voor nieuwe bedrijvigheid, zowel door start-ups als door bestaande bedrijven die zich in (de regio) Zwolle willen vestigen. Het GCECA zal ook (internationale) bezoekers en expats naar de stad trekken. Bijvoorbeeld bezoekers en medewerkers van het GCECA, maar ook bezoekers aan congressen en symposia. De thema's waar het GCECA zich in eerste instantie op zal gaan richten (delta's, agro & food, transport & infrastructuur) sluiten uitstekend aan op de economische agenda van de regio en de uitkomsten van het onderzoek Kracht van Oost.

¹ Onderwijs, Ondernemers, Onderzoek, Overheid

Datum 3 juli 2017

2.3. Door het faciliteren van het GCECA draagt Zwolle bij aan de klimaatopgave wereldwijd

Het GCECA wil een toegevoegde waarde zijn voor ontwikkelde landen, maar juist ook voor te ontwikkelen landen. Hiermee kan Zwolle, tegelijk met haar eigen ontwikkeling, een maatschappelijke bijdrage leveren aan de klimaatopgave wereldwijd. Water is overal in de wereld een enorme opgave. Vooral voor die plekken ter wereld waar watertekort of wateroverschot leidt tot ontwrichting van de maatschappij en tot migratie.

Risico's

Niet van toepassing

Financiën

GCECA

De inzet om het GCECA naar Zwolle te halen vraagt financiële middelen in de voorbereiding (opstellen bidboek, organiseren bijeenkomsten, onderzoek huisvesting, ambtelijke uren e.d.) en vraagt bij toekenning om investeringen in huisvesting. De stad waar het GCECA zich vestigt is namelijk verantwoordelijk voor de kosten van huisvesting. De overige kosten (personeel, onderhouden netwerk e.d.) worden door de donoren van het GCECA opgebracht.

De voorbereidingskosten worden geschat op een bedrag van € 75.000 tot € 100.000. Onze partners, de provincie Overijssel en het waterschap Drents-Overijsselse Delta, nemen hiervan tweederde voor hun rekening. De verdeling betekent voor Zwolle een bedrag van maximaal € 33.000. Voorgesteld wordt dit te dekken uit de gelden voor klimaatadaptatie.

De huisvestingslasten zijn afhankelijk van de uiteindelijke locatie. Dit kan een huursituatie in een bestaand pand zijn of een koopsituatie in een nieuw pand. Geschat wordt dat de structurele kosten (exploitatie), zonder bijdragen van derden, uitkomen op een bedrag van € 110.000 - € 175.000 (incl. BTW) per jaar (voor nieuwbouw geldt een geschatte investering van € 1.500.000 tot € 3.000.000).

Gelet op de sluitingstermijn voor het bid (uiterlijk 1 september) en het feit dat de bidboekprocedure midden in de zomer plaatsvindt, is het niet mogelijk voorafgaand aan het indienen van het bid, de raad al een besluit te laten nemen over de lasten. Uiteraard zal in een later stadium over de huisvestingslasten en de dekking daarvan een apart raadsbesluit worden voorgelegd.

Communicatie

Climate Campus

Op 6 juni heeft een eerste bouwstenensessie plaatsgevonden waarbij ongeveer 30 partners gesproken hebben over de voorliggende intentieverklaring. Op 16 juni is, voorafgaand aan het Hanzecongres, de intentieverklaring ondertekend door zo'n 35 partijen.

GCECA

Met een groot aantal partijen die ook betrokken zijn bij de climate campus is gesproken over de inzet voor het GCECA. Alle partijen zijn enthousiast en willen graag een bijdrage leveren. In juni en juli worden hiervoor aparte bijeenkomsten georganiseerd.

Vervolg

Eind juni is de uitvraag voor het GCECA bekend gemaakt. Op basis van de uitvraag wordt in de zomer gewerkt aan de invulling van het bidboek. In de eerste collegevergadering na het reces zal het

Datum 3 juli 2017

definitieve bidbook aan het college worden voorgelegd. De raad wordt van de ontwikkeling rondom het GCECA op de hoogte gehouden.

Openbaarheid

Openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

besluit

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 36792

Onderwerp Climate Campus en Global Centre of Excellence on Climate Adaptation

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 12-06-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 17 juli 2017,

de voorzitter,

de griffier,